

Rosenius' samlede skrifter

1.6

Et stykke af anstødsstenen

*Den anstødssten, Skriften på flere steder taler om, er vel egentlig Kristus, og hans personlighed og embede. Men det hos Kristus, som både jøde og græker (egen retfærdighed og menneskelig visdom) oftest tager anstød af, er hans forhold til syndere – den måde, hvorpå han talte om synd og om nåde. se: Luk. 15:2; 28-30; Matt. 20:10-12; 1. Kor. 1:23 m.fl.

”Han bliver en helligdom, en anstødssten og en klippe til fald for begge Israels huse - - og mange iblandt dem skal snuble, falde og kvæstes, fanges og hildes.” Esajas 8:14-15.

”Enhver, som falder på denne sten, vil så sig fordærvet; men den, som den falder på, ham skal den knuse.” Luk.20:18.

Alt menneskeligt er usikkert og upålideligt. Fornuft og følelse mennesketanke og menneskemening svinger bestandig og omskiftes så let. Snart ser jeg f.eks. Gud i alt, som møder mit blik, snart er jeg i tvivl om, hvorvidt han overhovedet eksisterer.

Snart synes Gud måske at være så idel overstrømmende af nåde og kærlighed, snart ængstes jeg for hans unåde og frygter, at han har vendt sig fra mig i vrede. Snart synes jeg, at jeg er en ganske respektabel kristen, snart, at jeg er en aldeles uhjælpelig synder.

Kort sagt: Fornuft og følelse – alt er som rør for vinden, svævende, usikkert, falsk, omskifteligt og løgnagtigt. Hvad jeg tænker om Gud og mit forhold til ham er derfor uden betydning.

Herre! Hvortil skal jeg da fortrøste mig? - jo, et ved jeg, som er fast og urokkeligt:

på dommertronen i himlen sidder den store hellige Gud! Det ord, han har talt fra sin himmel, ^(s.96) er et evigt, helligt og urokkeligt ord. Dets domme er uomstødelige – som bjergenes grundvold står de fast. Ja, ikke en prik eller et bogstav af dette ord skal forandres eller bliver til intet, om end himmel og jord forgår.

Hvilket svar givet nu dette evige ord fra oven på de spørgsmål, der for os er de største og vigtigste: De spørgsmål der drejer sig om Gud og om os, om synd og om nåde.

For det første: Hvad siger det om vor værdighed eller uværdighed – om, hvorledes vi tager os ud i Guds øjne?

Det siger, at Gud har søgt på den ganske jord for om muligt at finde et eneste menneske, der var retfærdig for ham, men han fandt ingen.

Det siger: ”Herren skuer ned fra himlen på menneskenes børn for at se, om der findes en forstandig, nogen, der søger Gud. Afvegne er alle, til hobe fordærvede, ingen gør godt, end ikke en! Herren så, at menneskenes ondskab tog til på jorden, og at deres hjerters higen og tragten kun var ond dagen lang. Der er ingen retfærdige, ikke en.”

Se: Salme 14:2-3; 1. Mos. 6:5; Rom. 3:10.

Dertil kommer, at Gud er en hellig Gud. En så grænseløs helligheds flammende ild og blændende lys, at end ikke himlen er ren eller englene fuldkomne i hans øjne. Det er således udelukket, at noget menneske skulle kunne bestå for ham. Alle har i lige høj grad gjort sig fortjent til død og dom. Johannes så vel som Judas, Peter så vel som Simon troldkarl, Jomfru Maria så vel som den bedste skøge.

Men hvad er det, du siger? Det er da helt hen i vejret – en forfærdelig tanke! Ja se, hvor fornuften tager anstød, og så er det dog intet andet end den praktiske konsekvens af ordene:

”Der er ingen forskel. Alle har jo synden og mangler herligheden fra Gud og bliver retfærdiggjort uforskyldt af hans nåde ved forløsningen i Kristus Jesus.” Rom. 3:22-24.

Vel er der for os at se en vis afstand mellem dalbunden til den højeste bjergtop, men når afstanden fra jorden til solen skal ^(s.97) beregnes, er denne forskel som et intet at regne og tages slet ikke i betragtning.

Således er der for os at se forskel på mennesker, men for Gud er der ingen forskel. Alt, hvad mennesker hedder, selv den bedste og frommeste kristen, er i hans øjne en ussel jordorm – helt igennem uren. Selv hans bedste gerning er gennem trængt af den gamle slanges gift.

Hans tro og hans kærlighed, hans bøn og hans lovprisning, som dog er et værk af Guds Ånd, er på grund af karrets urenhed besmittet:

troen blandet med slagter, med egen retfærdighed og vantro, kærligheden kold og forsømmelig og bønnen uden kraft og varme, uværdig til at frembæres for den himmelske majestæt.

Disse bestandige mangler var i og for sig nok til at bringe et menneske under fordømmelse. Dertil kommer de stadige fald og den uundgåelige besmittelse under vandringer. Som en brusende syndflod dækker uretfærdighed jorden; afguderier og vantro, misbrug af Guds navn, ringeagt for helligdagen, ulydig hed, vrede, had og trætte, utugt og løsgæthed, gerrighed, tyveri og bedrageri, falskhed, løgn og bagtalelse.

Om end dette ikke altid giver sig udslag i gerning, så er dog hjertet som en boblende gryde, fyldt med tanker, lyster og begæringer, der er urene i den Helliges øjne.

Kort sagt:

Du har for hvert eneste minut, du har levet, føjet skyld til skyld. Thi hvornår var din hellighed så fuldkommen og din kærlighed så varm, at en hellig Gud kunne være tilfreds?

Med rette siger Luther, at det menneske, som på en gang fik alle sine synder at se, ville være uimodtagelig for al trøst og i sammen øjeblik dø af fortvivlelse.

Står det således til med den faldne slægt, hvordan vil da et menneskebarn bestå for den grænseløse helligheds fortærende ild. Vil Gud gå i rette med dig, kan du ikke svare på et af tusind. Om også du i mange år har været en kristen, virksom i tjenesten, og er rig på erfaring, så gælder det ikke. Rammes^(s.98) du af et blik fra den Helliges øjne, så vé dig! Dette følte den gamle Guds tjener, som bad:

”Gå ikke i rette med din tjener, thi for dig er ingen, som lever, retfærdig” Salme 143:2. For Gud er ingen, som lever, retfærdig. Det er Ordets dom.

Det strider imod fornuft og følelse, som altid, når vort fromhed lykkes for os, vil gøre gældende, at vi nu er så meget værdigere til Guds nåde, og at det nu er så meget lettere for Gud at tilgive os, end når vi er faldet og har syndet. Var det tilfældet, ville nåden og retfærdigheden i hvert fald for en del være afhængig af vores værdighed og vore gerninger. Men dertil har vi nu set Skriften sige sit nej. Husk derfor, at du til enhver tid er lige værdig og lige uværdig.

For det andet:

Hvad siger dette evige ord fra oven os om Gud, om hans vilje og hans besluttede råd til vor frelse?

Når vi ikke – fordærvede og forblindede, som vi er – er i stand til at tænke andet end forventede tanker om os selv, hvordan skulle vi da kunne tænke sandt og ret om Gud, han, hvem himlenes himle ikke kan rumme, og hvis væsen er uudgrundeligt selv for keruber og serafer. Historien viser tydeligt, at de tanker, mennesker ned gennem tiderne har gjort sig om Gud, i allerhøjeste grad er dåreagtige og forventede. Den ene har beskrevet Gud på én måde, den anden på en anden. Én har ment at kunne behage ham med et, en anden med et andet.

Alt sammen en ynkelig famlen i mørke, og bedre vil det ikke gå os, hvis vi taber Ordet af sigte.

Hvad siger da Ordet? Det siger:

”Således elskede Gud verden, at han gav sin søn, den enbårne, for at enhver, som tror på ham, ikke skal fortabes, men have evigt liv. Der er ingen forskel. Alle har jo synden og mangler herligheden fra Gud og bliver retfærdiggjorte uforskyldt af hans nåde ved forløsningen i Kristus Jesus – han, som gik, ikke med blod af bukke eller kalve, men med sit eget blod én gang for alle ind i helligdommen og vandt en evig forløsning. Vi mener nemlig, at et^(s.99) mennesker bliver retfærdiggjort ved tro, uden lovgerninger.”

Se: Johs. 3:16; Rom. 3:22-23; Hebr. 9:12; Rom 3:28.

Således lyder de hellige ord, for hvilke himmel og jord bøjer sig og tilbeder. Lad så blot alle verdens vise, lad engle og ånder, fornuft og følelser sige, hvad de vil. På tronen i himlen sidder en, som er dommer over alt det skabte, og det ord, han taler, står i evighedernes evigheder fast som bjergenes piller.

Han har sagt os, at der ingen forskel er, hvert mennesker er fordærvet og hjemfaldent til fortabelse, men Guds enbårne søn, som var i Faderens skød, selv blev kød og ofrede én gang for alle et offer, som var Gud til behag, og som gælder i evighed.

Han har sagt, at vi bliver retfærdiggjort uforskyldt af hans nåde ved forløsningen i Kristus Jesus.

Og han har sagt, at om vore synder end var som skarlagten, så de blive hvide som sne.

Var de end talrige som havets sand, skal ikke én bliver tilbage. Thi det var ikke en helgen, ikke en engel, men den store, hellige Guds selv, han, som har skabt verdener i tusindtal, der tog sig for at slette dem ud.

Guds søn tog menneskeskikkelse på og naglede vort skyldbrev til korsets træ. Derfor skal alle, som tror på ham, ikke fortabes, men have evigt liv. Han skal ikke dømmes efter sin egen, men efter sin stedfortræders fortjeneste. Følgelig er han til enhver tid lige så retfærdig og Gud velbehagelig som Jesus selv.

Dette er, hvad den evige majestæts højtideligt forkyndte beslutning går ud på. Mod den er vore tanker og meninger som hø og strå. Hvem er du, at du vil diskutere med Gud?

Åbn vore øjne, Herre, at vi må se dette himmelske lys og drage nytte af det på vores vej gennem livet!

Synes jeg f.eks., at jeg på et vist tidspunkt har været særlig gudfrygtig og åndelig og derfor mener at måtte regne med Guds særlige velbehag, så bør jeg straks sige til mig selv:

Det er hjernesvind og intet andet, det er min tanke, der leder mig ^(s.100) på vildspor.

Ifølge Guds ord er vi alle udelige, ingen kan takkes Gud i egen dragt, ingen bliver retfærdiggjort ved egne gerninger.

Synes jeg til andre tider, at min synd er så stor, at Gud umuligt kan være mig nådig som før, så bør jeg sige til mig selv:

Det er igen min tanke, der fører mig vild. Guds evige ord siger mig, at jeg til enhver tid er lige fordømmelsesværdig i mig selv, men også, at min stedfortræder til enhver tid er lige retfærdig, og at jeg således i ham er lige retfærdig og Gud velbehagelig til enhver tid.

Opnås retfærdighed ved gerninger, ”var jo Kristus død til ingen nytte” Og hvis Gud, når jeg var særlig from, så på mig med større velbehag, end når jeg var mindre from, da var retfærdigheden opnået ved gerninger – og da var Kristus død til ingen nytte.

Frygter jeg, at Gud for mine synders skyld helt har slået hånden af mig, bør jeg sige til mig selv:

Dette billede af Gud er enten et forvrænget billede eller et vederstyggeligt afgudsbillede. Thi en Gud, hvis nåde eller unåde bestemmes af vores større eller mindre fromhed, og som elsker det ene øjeblik mere og det næste mindre, findes hverken i himmelen eller på jorden.

Den eneste sande Gud er den i Kristus forsonede, i sin kærlighed uforandrede Gud, som til alle tider har lige god grund til at vredes og fordømme, når han ser på mig, men som også til alle tider har lige god grund til at benåde og elske, når han ser mig i Kristus.

Forholder det sig da virkelig således, at Gud aldrig tilregner de troende den synd, de fremdeles bærer på, og som desværre nu og da giver sig udslag i ord og handling? Er det vist og sandt, at Gud i går og i dag og til alle tider anser dem lige retfærdige, ikke i kraft af gerninger, men i kraft af Kristus?

JA! - thi den store hellige Gud har selv sagt det i sit ord.

David priser det menneske saligt, hvem Herren ej tilregner ^(s.101) skyld, men tilregner retfærdighed uden at spørge om gerninger. Og Paulus siger, at i Guds øjne vil intet menneske blive retfærdiggjort af lovgerninger, men at der nu uden liv er åbenbaret en retfærdighed fra Gud, en retfærdighed ved tro på Jesus Kristus.

Han siger, at "alle, der bygger på lovgerninger, er under forbandelse", men at "der ingen fordømmelse er for dem, som er i Jesus Kristus". Endvidere, at "var der retfærdighed ved loven, så var jo Kristus død til ingen nytte."

"Jeg er kommet for at give mit liv som løsesum – og mit blod udgydes for mange til syndernes forladelse" siger Jesus selv. Derfor gik toldereren i templet, som ikke havde andet end synd at møde frem med, retfærdiggjort hjem til sit hus. Farisæeren derimod ikke, skønt han havde mangt og meget at rose sig af. Derfor fik de, som først begyndte arbejdet i vingården i den ellefte time, lige så meget som de, der havde båret dagens byrde og hede. Med rette siger Paulus:

"Er det af nåde, så er det altså ikke af gerninger, ellers bliver nåden jo ikke nåde."
Rom. 11:6.

Altså kan, som Luther siger, ingen synd formindske og ingen gode gerninger forøge den nåde og retfærdighed, de troende ejer for Gud. Så længe de bliver i troen, skuer Gud dem i Kristus, sin elskelige søn, lige retfærdige og elskelige til enhver tid. Var ikke Kristi retfærdighed en fuldkommen retfærdighed, kunne jeg jo aldrig vide, hvornår det mål af fromhed, jeg selv måtte præstere, var tilstrækkelig stort.

Vi hævder altså, "At et menneske bliver retfærdiggjort ved tro, uden lovgerninger."
Rom 3:28.

Og vi hævder, at så længe du gennem troen bliver i Kristus, er du til enhver tid lige retfærdig: i dine stærkeste som i dine svageste øjeblikke, når du falder i synd, som når du får nåde til at gøre noget godt, når du bruser op i vrede, som når du får kraft til at lide med sagtmodighed, når dit hjerte er koldt som is, som når det smelter af kærlighed, ja når du ler, som når du græder. ^(s.102)

Forfærdet rejser fornuft og følelse sig til protest mod en sådan påstand. Så indgroet er den tanke hos os alle, vantro så vel som troende, at gerninger skulle spille en rolle for vores retfærdighed.

Den, som vil frelse sin sjæl, give agt på Ordet!

”Var der retfærdighed ved loven, så var jo Kristus død til ingen nytte.” Gal. 2:21.

Er min retfærdighed for Gud afhængig af min fromhed, må jo retfærdigheden være af gerninger, og Skriftens lære må da være falsk.

Men hader Gud ikke synd, og elsker retfærdighed? Hvordan kan jeg da i hans øjne være lige så retfærdighed og takkelig i det øjeblik jeg overlistes af synden, som i det øjeblik, jeg gør hans vilje?

Lovet og priset være forsoningens Gud! Thi vel er alt, hvad der hedder synd, genstand for Guds strenghed og hellige vrede, men denne vrede blev rettet, ikke imod os, men mod hans egen enbårne søn.

”Herren lod falde på ham den skyld, der lå på os alle. Han blev såret for vore overtrædelser, knust for vor brødes skyld, og os til fred om straf over ham.” Esajas 53.

Var jeg ikke klædt i hans retfærdighed, var den mindste synd nok til at fordømme mig, men for dem, som er i Kristus Jesus, er der ingen fordømmelse. Rom. 8:1.

Ganske vist er det sine børn, Gud er mest nøjeregnende med, når det gælder synd. Men når han på dem hjem søger synden, sker det i faderlig kærlighed for at komme syndens rod og begæring til livs.

Derfor siger Herren selv om sin søn i Salme 89:31-35:

”Hvis hans sønner svigter min lov og ikke følger mine lovbud, hvis de bryder min vedtægt og ikke holder mit bud, da hjem søger jeg deres synd med ris, deres brøde med hårde slag; men min nåde tager jeg ikke fra ham, min trofasthed svigter jeg ikke; jeg bryder ikke min pagt og ændrer ej mine læbers udsagn.”

Den nåde, som Faderen her lover sin søn, var selvfølgelig ikke en nåde gældende for hans egen person. En sådan nåde ^(s.103) havde han ikke behov for, så meget mere, var det børnene der havde syndet. Det var den nåde, Sønnen købte så dyrt til sine børn. Derfor tales der i samme åndedræt om børnenes synd og om den nåde, der var lovet Sønnen.

Eftersom nu denne nåde var grundet på Sønnen, og det var til Sønnen, tilsagnet om den var givet, så skulle den heller ikke rokkes, fordi børnene syndede. Thi om nåden kunne rokkes eller blev formindsket gennem deres synd, så var jo ”pagten” brudt og hans ”læbers udsagn” ændret.

Men at Gud sætter pris på gode gerninger, og at de får deres belønning, er dog trods alt en kendsgerning”.

Er det så ikke sådan, at også min person er mere tiltrækkende i Guds øjne, når jeg med iver og flid øver det gode, end når jeg falder og forser mig?

At Gud har behag i sine børns gode gerninger skal ingenlunde nægtes. Men hvorfor? Ene og alene, fordi han allerede i forvejen gennem Jesus Kristus har behag i deres person.

”Alt det, som ikke udspringer af tro, er synd.” Rom. 14:23.

Da nu først personen gennem troen må have opnået Guds velbehag, inden gerningerne kan tækkes ham, er det klart, at det ikke er i kraft af disse, at personen er velbehagelig for Gud.

I kraft af den Kristi retfærdighed, Guds børn er iført, må de troens og kærlighedens gerninger, de øver, vurderes højt, er de end aldrig så ringe i sig selv. Den synd, som endnu klæber ved dem, tilregnes dem derimod ikke.

Barn i huset er du alene i kraft af din fødsel, og barnets rettigheder har du adgang til at nyde, så længe du bliver i huset, og det, enten du er rask eller syg, sorgfuld eller glad. Sine børns forsyndelser betragter Gud ikke som skyld – thi syndens skyld blev lagt på hans enbårne Søn – men som sygdom og svaghed. Og en øm moders særlige kærlighed og omsorg netop for sit syge barn, kan give os et svagt begreb om Guds ^(s.104) hjertelag over for os. For de troende selv er synden heller ikke en lyst, men en lidelse.

En lignelse kan tjene til at gøre dette forhold mere anskueligt.

En mægtig konge i en fjern fortid havde blandt sine mange betroede mænd en, som han satte særlig højt, og til hvem han nærrede dem mest ubegrænsede tillid. Denne mand var betroet en stor del af rigets miler til forvaltning, men han misbrugte sin konges tillid og handlede så letsindigt med de ham betroede midler, at han til sidst havde pådraget sig en gæld på 10.000 dukater.

Afsat fra sit embede, fuldstændig forarmet, syg og ude af stand til at arbejde havde han ikke den fjerneste mulighed for at komme ud af sin enorme gæld.

Hvad skulle kongen nu gøre? Eftergive ham gælden tillod retfærdigheden ikke, thi det var ikke kongens private midler, men rigets, han havde brugt. Såfremt gælden ikke blev betalt af en anden, var der ingen anden udvej end at sætte bedrageren i gældsfængsel for livstid.

Men hvad sker? Kongens egen søn, arvingen til riget, lod sig bevæge af sit ømme hjerte og den skyldiges nød, han påtog sig hans sag og betalte hans gæld. Kongen var tilfreds, og den dømte var fri. Glad og forundret over en så stor nåde bad den benådede under mange tårer om tilgivelse for sin skyld – som dog allerede var forladt – og havde fra nu af intet højere ønske end at få lejlighed til i gerning at vise sin taknemmelighed mod sin velgører og sin konge.

Denne, som havde tjenere i tusindvis, havde vel streng taget ikke særlig brug for hans tjeneste. Men da han påskønnede de motiver, der lå bagved, imødekom han mandens ønske og overdrog ham et arbejde, som han med sine svage kræfter var i stand til at udføre. Om sommeren skulle han luge ukrudt i kongens have og om vinteren lave tændstikker. ^(s.105)

Sæt nu, at denne tjener en dag, han havde været særlig flittig, tænkte ved sig selv:

”Nu vil kongen da sikkert benåde mig og lade mig slippe for fængslet, da jeg har arbejdet så flittigt.” Hvilken dårskab!

Han var jo allerede benådet! Som om gælden, kongesønnen havde betalt, nu kunne betales med nogle tændstikker! Som om kongens nåde var afhængig af sådan småtteri!

Og på den anden side: Sæt nu, at tjeneren en dag havde været delvis uarbejdsdygtig og derfor tænkte:

”Nu er kongen sikkert vred på mig, fordi jeg ikke har fået lavet så meget.” Hvilken dårskab!

Som om kongens nåde var skænket ham for nogle tændstikkers skyld!

Som om disse pinde betød mere end den enorme løsesum, kongesønnen havde betalt!

Det klogeste, tjeneren kunne gøre, var at være fuldt ud tilfreds med denne løsesum og siden i tryk forvisning om kongens uforanderlige nåde sysle med den gerning, der var ham betroet.

Anvendelsen af denne lignelse ligger lige for.

Guds enbårne, elskelige søn har betalt vores skyld, ikke med guld eller sølv, men med sit hellige, dyrebare blod. Hvad betydning har da vores syndbesmittede og ringe gerninger for den store, hellige Guds øjne. Og hvad er hele vores synderegister at regne mod den blods værdig, der flød som soning for synd. Desuden er pagten allerede sluttet mellem Faderen og Sønnen, og synden er allerede borttaget. Hvilken dårskab da, om vi vil forsøge at føje noget til denne løsesum, Sønnen for længst har betalt.

Hellere må vi nu betragte det som tilstrækkeligt godtgjort, først, at vi selv personligt til enhver tid ejer Guds velbehag i kraft af Kristi retfærdighed, der tilregnes os, og dernæst, at det kun er på grundlag heraf, at vore små og ubetydelige gerninger, opfyldelsen af vort kalds simple pligter, kan takkes Gud. ^(s.106)

Men kan der ikke være fare for, at en sådan lære vil svække læren om helliggørelsen? Turde nogen måske spørge.

Dertil vil vi svare:

Hvert menneske må prøve sig selv! Hvad virker denne lære hos dig?

Hvis den gør, at du tænker som så: ”Det kunne ikke være bedre – nåden dækker alle synder, så kan jeg frit leve efter mine lyster” - da er du ingen kristen, men en død hykler.

En ret kristen, der daglig føler synden som en byrde, vil gennem så stor en nåde få

nyt liv og ny lyst til at gøre det gode. Han vil med bevæget hjerte udbryde:

”O, min Gud, hvilken nåde! Hjælp mig nu, at jeg må leve mit liv i troskab og lydighed mod dig, som har lagt så fast og sikker en grund for min frelse.”

”Sætter vi da loven ud af kraft ved troen? Nej, langt fra! Vi stadfæster loven.” Rom 3:31.

Og overlistes vi af synden, og vores samvittighed anklager os, vil den evige nåde, vi ejer i Kristus, på samme tid understrege, hvor utilbørligt vi har båret os ad, og give os frimodighed i troen på syndernes forladelse. ”Til frihed har Kristus frigjort os. Så stå nu fast, og lad jer ikke på spænde i trældoms åg! - I er kommet bort fra Kristus, når I vil retfærdiggøres ved loven. I er faldet ud af nåden. En smule surdej gennemsyrrer hele dejen. I blev jo kaldet til frihed, brødre, friheden må ikke blive en anledning for kødet, men tjen hverandre i kærlighed.” Gal. 5

2. februar 2005

(Revideret: 2009 / 2017)